

با وجود دریافت سند از سوی وزارت نیرو

«چهل بازه» نخستین رودخانه خصوصی کشور می‌شود؟

لیلا مرگن: وزارت نیرو مدعی بود با دریافت سند رودخانه‌های کشور می‌تواند از حریم و بستر این اکوسیستم‌ها بهتر حفاظت کند اما با رأی دادگاه و دستور قاضی، سند رودخانه چهل بازه که به نام این وزارتخانه صادر شده بود، باطل و به نسبت ۳۰ و ۷۰ درصد بین ستاد اجرایی فرمان امام و بنیاد شهید توزیع می‌شود تا علاوه بر دردهم‌شکستن این ادعای وزارت نیرو، چهل بازه به نخستین رودخانه خصوصی کشور تبدیل شود!

صفحه ۴

سرمقاله

بشکه سوراخ

جناب آقای رئیس جمهور در مراسم تقدیر از قهرمانان و بدرقه کاروان ورزشی بازی‌های آسیایی وعده دادند که یک مجموعه بزرگ ورزشی در تهران در شأن کشور که شخصیت بین‌المللی داشته باشد، خواهند ساخت (نقل به مضمون) و سازمان برنامه و بودجه و وزارت ورزش و جوانان را مأمور به پیگیری این امر کردند.

اینکه احداث مجموعه‌های جدید ورزشی امری نیکو و مستحسن است، امری بدیهی است و خوشبختانه در چهار دهه اخیر پیش از چهار هزار سالن و استخر ورزشی در سراسر کشور ساخته شده و استادیوم‌های بزرگ و مناسب مانند نقش جهان اصفهان، یادگار امام تبریز، امام رضای مشهد و غیر اهواز افتتاح شده و در دسترس عموم قرار داده شده و مجموعه اخیرالذکر ابتکاری جناب آقای رئیس‌جمهور می‌تواند در راستای توسعه اماکن ورزشی تلقی شود. اینکه چنین مجموعه ورزشی مدرن و گسترده‌ای با چه ابعاد و امکانات، در کجا و با چه امکان و در چند سال ساخته شود مشخص نیست، بیاناتی که بدون ذکر مشخصات به زبان آورده شود، گو اینکه جهت کار را مشخص می‌کند و بیش از این نیز از ریاست‌جمهوری انتظار نیست، به خودی خود نمی‌تواند حاوی انجام کار باشد و در پی این بیان لازم است هم‌زمان با مکان‌یابی، امکان تملک زمین، طراحی مجموعه و پادار کردن اعتبار لازم از طریق لایحه برنامه هفتم و لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ (که به‌زودی باید به مجلس ارائه شود) دیده شود.

خوش‌بینانه اگر نگاه کنیم در سال ۱۴۰۳، تنها امکان تعریف مجموعه و تملک زمین وجود خواهد داشت و طراحی و چنین مجموعه‌ای خود نیاز به بررسی‌های مختلف و کار پرفشار دارد. هرچند گفته می‌شود که می‌توان از سازندگان چینی با توجه به مرادوات اقتصادی فی‌مابین در این رابطه استفاده کرد اما این امر خود دچار چالش‌های اساسی در کشور است و تجربه بزرگراه شمال و فاز ۱۱ با چینی‌ها، دورنمای چندان روشنی را نمی‌نمایاند.

برویم بر سر اینکه اگر چنین مجموعه‌ای ساخته شد با آن چگونه رفتار می‌کنیم. ببینیم با مجموعه‌های موجودمان از جمله آزادی چه رفتاری داشته‌ایم و آیا از آنها حفظ و حراست کرده و تعمیرات و نگهداری لازم را به عمل می‌آوریم یا خیر؟ در همین ابتدای امر باید یادآوری شود که چمن مجموعه آزادی حدود سال ۱۳۸۰ با زیرسازی کامل و چمن خوب فراهم شد، اما این چمن بدون رسیدگی یا تعویض مرتب مورد بهره‌برداری قرار گرفت و ناگهان همه دیدند که چمن خراب شده است و البته می‌گویند یکس از علل خرابی آبیاری آن با آب دریاچه آزادی است.

شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی در ابتدا با عنوان شرکت تجهیز و نگهداری اماکن ورزشی تأسیس شد اما به‌زودی نام و وظیفه آن تغییر پیدا کرد و مسئولیت اجرای طرح‌های عمرانی ورزشی را به عهده گرفت. طبعاً این شرکت که قرار بود به امر تجهیز و نگهداری بیرداز کاملاً تغییر وظیفه داد و کار نگهداری به عهده افراد متفرقه گذاشته شد و طبعاً امکان مالی هم برای این امر پادار نشد.

مجموعه جدید که قول آن داده شده بر فرض احداث دیری نمی‌پاید که به‌دلیل عدم نگهداری به سرنوشت استادیوم آزادی دچار می‌شود.

اینکه ما از بسیاری لحاظ از کشورهای مجاور به‌ویژه حاشیه‌نشین‌های خلیج فارس عقب مانده‌ایم و مظاهر و جلوه‌های مدرنیسم از جمله زیرساخت‌های ورزشی در آنجا به حدی است که شاید هرگز به آن نرسیم و بیشتر و بیشتر عقب بمانیم اما بر فرض اجرای نظر رئیس‌جمهور آیا با یک مجموعه ورزشی عقده‌های فروخورده جوانان گشاده می‌شود و مسائل کشور حل‌وفصل می‌شود؟

اگر نیک بنگریم مجموعه حکمرانی ما به اصل پایداری و معمربودن ایران و اولویت نگهداری سرزمین ایران بی‌توجه است و در حقیقت به مرور زمان کشور ما مانند بشکه‌ای سوراخ شده که هرچه در آن آب ریخته شود، هرگز بر نمی‌شود. یعنی اول برویم سراغ پوشاندن سوراخ‌ها و سپس ادعای فراهم‌کردن آب برای بشکه بکنیم.

استهلاک و تخریب استادیوم آزادی سمبلی است از تخریب روزافزون سرزمین ایران. روزنامه همشهری در تاریخ شنبه اول مهر ۱۴۰۲ نوشته است که آثار فرونشست مسجد جامع عباسی اصفهان نسبت به گذشته بیشتر شده و ستون‌های شیبستان غربی مسجد جامع کج شده و دو طرف ستون‌ها هفت سانتی‌متر چرخش داشته است و البته این فقط یک نمونه از هزاران نمونه تخریب سرزمینی در کشور است که از فرط فراوانی دیگر قابل احصا نیست. بگذریم که اگر بخواهیم سوار هواپیما شویم باید هزار حمد و قل هوالله بخوانیم تا جرت سوارشدن به خود بدیهیم، درحالی‌که هواپیما سوار شدن در اروپا مثل تاکسی سوارشدن است و البته مسجد جامع عباسی و هواپیما فقط اشاره‌ای به وضع موجود کشور است. حال وقتی مجموعه عظیم ورزشی آزادی در غرب تهران و مجموعه ورزشی تختی در شرق تهران را داریم کدام اولویت اجازه می‌دهد که یک مجموعه مشابه در نقطه دیگر تهران بسازیم و همچنان سرمایه‌گذاری‌ها را در تهران متمرکز کنیم، درحالی‌که بسیاری از نقاط کشور در حال تخریب است و هزاران طرح عمرانی دولت در سراسر کشور مغفول مانده است.

ادامه در صفحه ۴

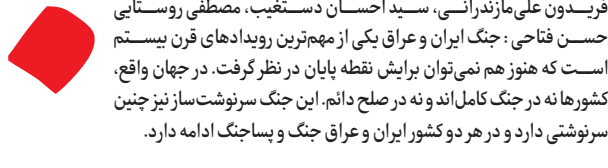
پنجشنبه ۶ مهر ۱۴۰۲ • ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ • ۲۸ سپتامبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۵۸ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: پاسخ سازمان برنامه و بودجه به گزارش «شرق»، وزیر دفاع استبضاح می‌شود؟، بلیت فروشی برای بازی نساجی با الهلال صورت می‌گیرد؛ سهم زنان فقط ۵ درصد و **یادداشت‌هایی از محمود فاضلی، مهدی افشار**

نگاهی به روز اقتصادی
صحن و تحلیل
تصمیم اقتصادی
مجلس برای مقابله با بنگاه‌داری بانک‌ها در گفت‌وگو با نمایندگان

بانک، دکان نیست

گزارش تیتربک را در صفحه ۲ بخوانید

سخن‌گفتن از جنگ، آن‌هم در این روزهای نفس‌گیر سیاسی کشور، کاری است بس دشوار؛ آن‌چنان‌که کوئی باید زیر آب نفس کشید یا از دهان دوخته سخن گفت، اما از آنجایی‌که دو نفر از نویسندگان این مقاله، مستقیم و در نیروی هوایی پرافتخار ارتش کشورمان، در جایگاه خلبانان تیزپرواز اف چهارده، درگیر جنگ بوده‌اند و دو نفر دیگر هم پدرانشان در دو جایگاه بهداری-درمان و وزارت امور خارجه، درگیر جنگ بوده‌اند، در پیشگاه شهیدان والامقام میهن که بیش از هر چیز جان شریف و خون پاکشان را برای «ایران» پیشکش

یادداشت

جنگ هشت ساله از منظر حقوق بین‌الملل و چند پرسش

اسناد موجود در آرشיו وزارت امور خارجه و نیز وزارت دفاع جمهوری اسلامی ایران حکایت از این واقعیت تلخ دارد که:

از ۱۳ فروردین ۱۳۵۸ تا روز ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ (۲۲ سپتامبر ۱۹۸۱) تاریخ تهاجم همه‌جانبه و گسترده ارتش عراق به خاک ایران و حمله به فرودگاه‌های کشور که به این تجاوز چهره جنگ تمام‌عیار بخشید، بیش از ۶۳۷ بار حریم زمینی، هوایی و دریایی استان‌های:

خوزستان، ایلام، کرمانشاه، کردستان، آذربایجان غربی از طرف نیروهای:

زمینی، هوایی و دریایی عراق مورد تجاوز قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که دراین‌میان نقض حریم هوایی ایران به تعداد ۱۸۲ بار در فاصله زمانی مارس ۱۹۷۹(اسفند ۱۳۵۷) تا سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) از طرف نیروی هوایی کشور عراق ثبت و به مجامع حقوقی بین‌المللی گزارش شده است. هدف از انجام این اقدامات تحریک آمیز از جانب رژیم عراق همانا وادارکردن ایران به واکنش متقابل و در نتیجه توجیه تجاوز حمله همه‌جانبه‌اش به خاک سرزمینی ایران بوده است. پاره‌کردن و نقض یک‌جانبه عهدنامه ۱۹۷۵ (۱۳۵۳) الجزایر به دست صدام حسین در جایگاه رئیس دولت وقت عراق در مقابل ده‌ها خبرنگار و عکاس و فیلم‌بردار و نادیده‌گرفتن مقررات و موازین بین‌المللی و به تبع آن فرمان حمله به خاک ایران مغایر بوده است با بندها، ماده‌ها و اصولی چند از:

•اعلامیه سن پترزبورگ ۱۸۶۸ (۱۲۴۶).
•کنفرانس اول لاهه ۱۸۹۹ (۱۲۷۷) موضوع مقررات جنگ.

کردند، خود را مسئول می‌دانیم تا درباره جنگ کمی بنویسیم و نشان دهیم خون شهیدان باید با توسعه ایران کره بخورد. داستان برگزیدن این عنوان هم شنیدنی است. یکی از نویسندگان این مقاله، چندی پیش این افتخار را داشت تا با یکی از عزیزان نظامی؛ اما غیر ارتشی، در زمان جنگ در اوج جوانی‌اش، بدون هیچ شناختی از زیربوم ژئوپلیتیک جنگ و هیچ آموزش نظامی کلاسیک و متعارف، راهی جبهه‌ها شود. این عزیز که امروز از یکی از ارکان‌های نظامی هم‌بازنشسته شده، می‌گفت در پایان‌دادن به جنگ کوتاهی شد و از یکی از بازیگران سیاسی هم نام برد که خیانت کرد و آتش‌بس را اکید زد. او می‌گفت ایران در آستانه حمله‌ای بزرگ بود تا بغداد را بگیرد و طومار به قول خودش صدامیان را ببیچد. از نویسندگان این مقاله اصرار که چنین نبود و از او پافشاری که فتح بغداد را عقیم کردند. در نهایت به مستندات جنگ مراجعه کردیم و صحبت‌های روشن و شفاف و صریح سرلشکر پاسدار، حسن باقری را که هم‌اکنون ریاست ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی است، به او نشان دادیم که چگونه به روشنی و بدون لکتنت می‌گوید در سال و ماه‌های پایانی جنگ، عراق تا بن دندان مجهز بود و ایران در تنگنا.

عراق تا بن دندان مجهز بود و ایران در تنگنا.
این گزارش را در صفحه ۶ بخوانید

دیدار میهمانان کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با رهبر انقلاب

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی از دیدار میهمانان کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با رهبر معظم انقلاب اسلامی خبر داد. حجت‌الاسلام حمید شه‌ریاری دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در نشست خبری سی‌وهفتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی گفت: سی‌وهفتمین کنفرانس با عنوان «همکاری‌های اسلامی برای دستیابی به ارزش‌های مشترک»، اقدام و شروع به کار کرده است.

صفحه ۲

صفحه ۲

مروری بر طرح صدور پروانه روزنامه‌نگاری از سوی دولت و نگرانی نسبت به محدودیت فعالیت خبرنگاران

پروانه پربهانه!

«شرق» فضای دیپلماتیک را پس از مطرح‌شدن ادعاها درباره مذاکره مستقیم تهران-واشنگتن بررسی می‌کند

مذاکره مستقیم و هزار چالش پیش‌رو

والیبال طلا را گرفت، نطق آقای رئیس‌باز شد

بیا باید خودمان را گول‌نزنیم آقای داورزنی

قالیباف و جبالی بر توسعه روابط تهران و قاهره تأکید کردند

یادداشت

انصاف یا در‌های بسته در شهر؟

معمار و شهرساز

پرسیدم آیا انصاف است که این‌طور درباره برادران افغانستانی‌مان شدید قضاوت می‌کنید؟ مگر تازه آنها را شناسخته‌اید؟ مگر در‌های شهر تهران و دیگر شهرهای بزرگ کشور همیشه در ۴۵ سال گذشته به روی این مهاجران مستأصل از جنگ و آوارگی باز نبوده است؟ چه شده که ناگهان احساس خطر می‌کنید؟ و می‌خواهید جلوی «هجوم» آنها به شهرهایمان گرفته شود؟ این‌زنگ خطرها چرا ناگهان به صدا درآمده‌اند؟ بحث بالا گرفته بود و من دیر رسیده بودم. نمی‌توانستم سریع جمعش کنم. سپیده، ندا و دلارام هم به کمک آمدند. دلایل معترضان متعدد بود و شرح فیلم‌هایی که می‌گذاشتند از جدی‌بودن سیل جمعیتی خبر می‌داد که هر روز از مرزهای شرقی وارد کشور می‌شوند. از طرفی ما جماعت معمار همیشه در بخش ساختمان خیل کارگران افغان در تماس بوده‌ایم که رام و سر به‌ز کار می‌کرده‌اند و همراه بوده‌اند. مهاجران برای هر جامعه‌ای همیشه در حکم فرصت بوده‌اند. اگر ما آنها را فقط برای کارهای شاق پذیرفته‌ایم و به آنها رفاه و آموزش نداده‌ایم، خودمان تقصیرکاریم.

می‌گویند شما نمی‌دانید. جدیدی‌ها غیرمجاز وارد می‌شوند. پولی سر مرز می‌دهند و رد می‌شوند. نسل جدید با نسل‌های قبلی فرق دارد. اگر دولت مبادی ورودی را کنترل کند و حساب‌شده مهاجر بپذیرد، اوضاع بهتر می‌شود. الان کلنی‌های پرجمعیتی در حاشیه شهرهایی مثل اردکان یزد، رفسنجان کرمان، آزادشهر گلستان، از افغان‌ها تشکیل شده که اتفاقاً به‌خاطر راکد بودن فعالیت‌های ساختمانی، بیشتر در کار زباله و بازیافت و سایر مشاغل هستند. اگر یک سازوکار مشخص برای پذیرش و اسکان و اشتغال و سپس کنترل مهاجران رسمی وجود داشته باشد، این‌قدر همه نگران نمی‌شوند. جوانان تحصیل‌کرده ما که به کشورهای دیگر مهاجرت می‌کنند هم نیروی کار هستند. این گروه‌ها اما ساده‌ترین نوع نیروی کارند؛ تعلیم‌دیده و فقیر... شاید اگر دنیا جای بهتری می‌بود هرکس سر خانه و زندگی خودش می‌ماند. می‌گویند بحث ورود و خروج افغانستانی‌ها به کشور به پروسه‌ای درآم‌درا برای عده‌ای تبدیل شده است و بی‌توجهی به مسائل امنیتی و بعضاً شائبه امکان سوءاستفاده، خطری است که باید جدی گرفته شود.

دوست دیگری پیشنهاد دوگانگی می‌دهد: برای شرایط عادی، پذیرش مهاجران متخصص افغان از کانال‌های قانونی و آموزش آنچه باید از آداب شهرنشینی ما طی فرایند پذیرش بداندند. برای شرایط اضطراری و هجوم افغان‌ها به مرز؛ تشکیل اردوگاه‌های اسکان موقت در همان مرز و سپس غربالگری و جذب تدریجی متخصصان. شهروندی نیز پس از اقامت پنج‌ساله و گذراندن مراحل مرتبط قانونی اعطا شود. از سوی دیگر پیشنهاد شد تا نظارت بر کارفرماها و جرائم قانونی به‌شدت بالا برود و برای به‌کارگیری اتباع غیرمجاز جرائم قضائی و حقوقی تعریف شود.

ادامه در صفحه ۴

ادامه در صفحه ۵